

HISTORIE ROTTERDAMSE DEELGEMEENTEN

Deel 4:

De zeventiger jaren.

De zeventiger jaren beginnen dynamisch voor Rotterdam. De manifestatie Communicatie 70 in Rotterdam begint met een optocht op de Coolsingel van oude en moderne werktuigen waarmee de wederopbouw is voltooid, waaronder de hijskraan die de extra top op de Euromast heeft geplaatst. Later in het jaar op 6 mei wint Feyenoord de eerste Europacup als Nederlandse ploeg.

Ook de ontwikkelingen in de decentralisatie van het Rotterdamse bestuur staan niet stil in dit decennium. In de zeventiger jaren komt het bestel in een stroomversnelling. Het 'meepraten' met en adviseren van het gemeentebestuur wordt nu ook echt meebesturen. De eerste deelraden met echte bevoegdheden worden geïnstalleerd. Aan het einde van dit decennium telt Rotterdam er daar 6 van. Of zijn het er 4 plus 2 die het een 'beetje' zijn?

Op 1 januari 1973 treedt de Verordening Op de Deelgemeenten (VOD '72) in werking. Als gevolg hiervan startten op 1 januari 1973 de eerste drie rechtstreeks gekozen deelgemeenteraden in Hoek van Holland, Hoogvliet en Charlois. In 1974 volgde Prins Alexander.

In september 1975 bracht het Rotterdamse college de 'Nota Nieuw Wijkbestel Rotterdam' uit. Hoewel het college tevreden was over de vier reeds geïnstalleerde deelgemeenteraden, was uitbreiding op dat moment een station te ver. Men wachtte eerste de onderzoeksresultaten af naar bijvoorbeeld de kosten van het bestel. Verder speelde mee dat ook op Rijksniveau werd nagedacht over een andere inrichting van het openbaar bestuur.

Eind 1977 is het dan toch zover. In IJsselmonde en Centrum-Noord komen voorlopig wijkraden-nieuwe stijl. In 1980 werden ook deze wijken deelgemeenteraden. In 1981 volgden Kralingen en Overschie en een jaar later ook Hillegersberg-Schiebroek.

Niet iedereen was een voorstander van deelgemeenten met eigen bevoegdheden. Zelfs niet in de wijken. Een bekende deelgemeentevoorzitter uit Charlois, Joop Franken, zag de overgang van wijkraad naar deelgemeente aanvankelijk helemaal niet zitten. De omschakeling naar deelgemeenten begin jaren 70 ervoer hij niet als onverdeeld positief: *"We werden onderdeel van de deelgemeente Charlois met aanvankelijk zo'n 93.000 inwoners. Die samenvoeging van een aantal wijken tot een forse deelgemeente betekende een klap voor het buurtwerk, dat immers een groot deel van zijn autonomie verloor. We zagen steeds meer gefrustreerde buurwerkers en vrijwilligers in Charlois, Pendrecht en Zuidwijk"*.

De discussie over de bevoegdheden van de deelgemeenten kwam op gang is nooit meer tot stilstand gekomen. Achtereenvolgens werden in de Vod van 1972, in 1977 en in de Verordening op het Deelgemeentebestel van 1979 bevoegdheden toegekend en vastgelegd. In 1986 verving de nieuwe Verordening op de Deelgemeenteraden (Vod '86) de regeling uit 1979.

De bestuurlijke vernieuwing in Rotterdam stond niet los van ontwikkelingen elders. In de jaren zeventig en tachtig was er in tal van Europese landen sprake van ruime aandacht voor territoriale bestuurs Hervormingen gericht op een verkleining van de schaal van het lokaal bestuur. In ons land manifesteerde zich dat onder meer in hervormingen van het stedelijk bestuur, door middel van rechtstreeks gekozen deelgemeenteraden in Amsterdam en Rotterdam of wijk- of stadsdeelgerichte hulpstructuren, zoals wijkwethouders, ambtelijke wijkcoördinatoren of de deconcentratie van ambtelijke dienstverlening. Elders werden wijk en dorpsraden ingesteld.